

Verpa bohemica

Vindlad klockmurkla

Storsvampar, Sporsäcksvampar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2b(iii)

Klass: *Pezizomycetes*, **Ordning:** *Pezizales* (skålsvampar), **Familj:** *Morchellaceae*, **Släkte:** *Verpa* (klockmurklor), **Art:** *Verpa bohemica* - vindlad klockmurkla (Krombh.) J.Schröt. **Synonymer:** *Ptychoverpa bohemica* (Krombh.) Boud., *Morchella bohemica* Krombh.

Kännetecken

Vindlad klockmurkla är en murkla av toppmurkletyp, vars 5–15 cm höga fruktkroppar kommer på senvåren eller försommaren. Mössan är klockformig, 2–3 cm bred, fritt hängande med brunt, hjärnlikt vindlat hymenium. Mössans undersida och foten är vitaktig.

Utbredning och status

En östlig art, som i Sverige är funnen på några få lokaler i Mälardalen samt på Öland, Gotland, i Skåne, Västergötland, Värmland, Medelpad och Norrbotten. Den är sällsynt men kan vissa år uppträda mycket rikligt på en del platser. Den är känd från Finland, där den är funnen på många lokaler norrut till Österbottens kustland, ganska nära svenska gränsen. Nyligen är den funnen också i Nordnorge. Det är därför möjligt att arten har en större utbredning i Norrbottens kustland. Svampen finns också i östra Europa, i Nordamerika och i Japan. Arten är rödlistad i Norge, Polen och Tyskland.

Ekologi

Vindlad klockmurkla växer i mullrik lövskog, gärna i lindbestånd eller i gamla aspbestånd. Den är ofta påträffad vid stränder.

Hot

Avverkning eller kraftig röjning på eller i omedelbar närhet av lokalerna och överförande av lövbestånd till barrbestånd utgör påtagliga hot.

Åtgärder

Lokaler där svampen finns bör undantas från rationell skogsskötsel. Lövskog i växtplatsernas omgivning bör inte överföras till barrskog. Bestånd av asp och lind där arten kan tänkas växa bör inte heller avverkas eller omföras till granskog.

Övrigt

Utländska namn – NO: Rynket klokkemorkel, FI: Poimukellomörsky.

Litteratur

- Granmo, A., Skifte, O. & Nilssen, A.C., 1982. *Ptychoverpa bohemica* (Pezizales) in Norway and Finland. *Karstenia* 22: 43–48.
- Lange, L. 1974. The distribution of macromycetes in Europe. *Dansk Botanisk Arkiv* 30(1).
- Ryman, S. 1979. Svenska vår- och försommarsvampar inom Pezizales. *Svensk Bot. Tidskr.* 72: 327–339.
- Ryman, S. & Holmåsen, I. 1984. *Svampar. En fälthandbok*. Interpublishing, Stockholm.

Författare

Svengunnar Ryman 1984. Rev. Karl-Henrik Larsson 1997.